

турците), напр. въ Котелъ, гдето се практикувало и възсъдане *in culo*. Книгата излѣзла съ черковни букви около преди 40 години. — Въ Жеравна и старитѣ бабички знаели да четатъ, съ черковни букви. Нашите уличници гимназисти искали да обнародватъ нѣкаквъ си адресъ до Стаменова въ „Независимост“, ала Янко Ковачевъ ги изгонилъ. Никой не иска да се присъедини къмъ тѣхъ. Трѣбва да се чисти и между учениците.

Днесъ е задушница. Жените носятъ въ шарени кърпи чинии съ варено жито (съ орѣхи и хлѣбове съ отпечатана върху имъ просфора) на гробищата; тамъ върху гробовете палятъ свѣщи и попѣтъ освещава донесената жертва. Жертвоприношенията се раздаватъ на събралиетѣ се тамъ деца и сиромаси. Този обичай се повтаря три пъти въ годината, сега, през май и септемврий. Имало го и въ Тракия.

Вчера получихъ наивно писмо отъ Матковича — дали не бихъ могълъ сега да предприема издаването на пътнописа на Дерншвама! — Бѣхъ вчера подиръ пладне и у Стоилова въ министерството на външните работи, гдето се срещахъ съ Нихадъ паша.

Мжнотии съ Държавната печатница. Кирковъ, зълъ човѣкъ. Физиологично явление: *hecticus, engfrüstig und rothwangig* [охтичавъ, съ тѣсни гжиди и червени страни], неговата злоба е увеличена поради *abstinentia sexus* (както у католишките патери). Срѣдня поради настаняването на Льотича за книговодителъ, той го не иска. — Ентузиазмът на отца Кирила при предаването на френски, учениците вече говорятъ фрази. — Светите колунски апостоли сѫ приличали навѣрно на нашия Кирилъ (Лъвовъ) и на дѣдо Наталий Охридски.

16/28 февруари, понедѣлникъ. Станахъ инвалидъ. Измѣчва ме „български народенъ ревматизъмъ“ отъ влажните кжщи и дветѣ прекарани люти зими въ мизерните софийски хижи, а отгоре на всичко това и рана (одраскано) на крака. Ходя, подпирачки се съ бастунъ, изъ стаята въ зимно пѣтнишко манто. Не мога дори да отида на работа. Вчера цѣлия денъ стояхъ самъ въ кжщи — вънѣ топло, ала вѣтровито време (снѣгът не се топи); днесъ се довлѣкохъ до канцеларията и назадъ. Чета. Тѣзи три дни прочетохъ три свезки отъ кореспонденцията на Погодина съ Бодянски, Шафарика и други. Лежеше у мене отъ пролѣтната нечетена. Идеализмът на тѣзи добри старци, тѣхното безкористно жертвуване за науката и тѣхното презиране на сребролюбите тукъ на земята предизвика у менъ голѣмъ копнежъ по тихо занятие съ науката, по книгите и по търсенето на нови и стари истини въ библиотеките, архивите и природата. Който веднажъ е вкусилъ сладостта отъ откриването на забравени събития за човѣчеството, който познава радостта,